

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20C/12/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8121201791
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2021:8121201791.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov, sudcom JUDr. Marekom Bujňákom, v právnej veci žalobcu A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX C. XXX, občan SR, právne zastúpeného JUDr. Martinom Kirňakom, advokátom so sídlom Vajanského 43, 080 01 Prešov, proti žalovanej Slovenská republika, Generálna prokuratúra SR, so sídlom Štúrova 2, Bratislava, o náhradu škody, takto

rozhodol:

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 12.975,50 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 5.975,50 eura od 26.01.2021 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca, žalobou podanou na súde dňa 02.03.2021, uplatnil proti žalovanej nárok na zaplatenie sumy 12.975,50 eura s príslušenstvom. Uplatnený nárok odôvodnil tým, že uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru Prešov, Úrad justičnej a kriminálnej polície ČVS: KRP-60/OVK-PO-2009 zo dňa 24.05.2010, bolo proti žalobcovi začaté trestné stíhanie za obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona, lebo na podklade zistených skutočností bol dostatočne odôvodnený záver, že v mesiaci október roku 1999 v Prešove na ul. Košickej Štefan Opalák ako veriteľ a D. E. F., nar. XX.XX.XXXX ako dlžník uzatvorili zmluvu o pôžičke na sumu 2.500.000,- Sk (82.984,79 EUR) bezúročne bez uvedenia určitej doby splatnosti od podpisu zmluvy, pričom na základe ústneho dojednania si v skutočnosti dohodli 3 % úrok mesačne v sume 75.000,- Sk (2.489,54 EUR) a od 01.03.2002 2,5 % úrok mesačne 62.500,- Sk (2.074,62 EUR), ďalej sa dohodli na splátkach k 10. dňu v mesiaci, kedy k pôžičke aj reálne došlo, ktorú dlžník splatil v celkovej sume 3.175.000,- Sk (105.390,69 EUR), čím bolo veriteľovi vyplatených o 675.000,- Sk (22.405,89 EUR) viac ku dňu 24.10.2002, na čo A. B. pod hrozbou násillia v nižšie rozvedenom období donútil podpísať fiktívne zmluvy o pôžičke D. G. F., nar. XX.XX.XXXX, D. E. F. a E. F., nar. XX.XX.XXXX s tým, aby mu z fiktívnych pôžičiek platili úroky, pričom im uviedol, že ak ich platiť nebudú zabezpečí cez svojich známych v H., I. G. J., ktorých popísal ako tvrdých chlapov, že títo polámu ruky a nohy E. F., kde D. E. F. a D. G. F. v obave o zdravie a život syna E. F. a tento v obave o svoje zdravie a život mu naďalej vyplácali úroky z fiktívnych pôžičiek, ako aj zmenky a to konkrétne:

zmluva o pôžičke podpísaná dňa 24.10.2002 medzi A. B. ako veriteľom a E. F. ako dlžníkom a konateľom spoločnosti S.A.B. Prešov, s.r.o. na sumu 2.500.000,- Sk (82.984,79 EUR) bezúročne bez uvedenia určitej doby splatnosti od podpisu zmluvy, pričom bol ústne veriteľom žiadaný 2,5 % úrok mesačne v sume 62.500,- Sk (2.074,62 EUR) k 10. dňu v mesiaci, kde veriteľ v skutočnosti peniaze dlžníkovi neodovzdal, ale tento pôžičku splatil s tým, že k podpisu ďalšej zmluvy o pôžičke ku dňu 17.05.2006 bolo celkovo vyplatených veriteľovi 3.000.000,- Sk (99.581,75 EUR),

zmluva o pôžičke podpísaná dňa 17.05.2006 medzi A. B. ako veriteľom a Ing. Mariánom Sabolom ako dlžníkom na sumu 2.500.000,- Sk (82.984,79 EUR) bezúročne s dobou splatnosti v určenej do 25.10.2006, kde veriteľ žiadal 2,5 % úrok mesačne v sume 62.500,- Sk (2.074,62 EUR) k 10. dňu v mesiaci, kde veriteľ v skutočnosti peniaze dlžníkovi neodovzdal, ktorý však ku dňu 25.10.2006 veriteľovi zaplatil sumu 375.000,- Sk (12.447,72 EUR), kde k podpisu ďalšej zmluvy o pôžičke dňa 04.08.2008 bolo celkovo vyplatených veriteľovi 1.250.000,- Sk (41.492,39 EUR) a 800.000,- Sk (26.555,13 EUR) D. G. F. dňa 12.12.2006, teda celkovo bolo vyplatených veriteľovi 2.050.000,- Sk (68.047,53 EUR), zmenka vystavená dňa 09.12.2005 medzi A. B. ako veriteľom a E. F. ako dlžníkom a konateľom spoločnosti S.A.B. Prešov, s.r.o. na sumu 1.000.000,- Sk (33.193,92 EUR) s dobou splatenia do 13.12.2006, kde veriteľ v skutočnosti žiadal 2,5 % úrok mesačne v sume 62.500,- Sk (2.074,62 EUR) k 10. dňu v mesiaci, kde veriteľ v skutočnosti peniaze dlžníkovi neodovzdal, ktorý však pokračoval v splácaní žiadaného mesačného 2,5 % úroku,

zmluva o pôžičke podpísaná dňa 02.01.2007 medzi A. B. ako veriteľom a E. F. ako dlžníkom a konateľom spoločnosti VAN Plus, s.r.o. Prešov na sumu 1.000.000,- Sk (33.193,92 EUR) bezúročne s dobou splatenia do 31.12.2007, kde veriteľ v skutočnosti žiadal 2,5 % úrok mesačne v sume 62.500,- Sk (2.074,62 EUR) k 10. dňu v mesiaci, kde veriteľ v skutočnosti peniaze dlžníkovi neodovzdal, avšak pokračoval v splácaní žiadaného mesačného 2,5 % úroku,

zmluva o pôžičke podpísaná dňa 02.10.2007 medzi A. B. ako veriteľom a E. F. ako dlžníkom a konateľom spoločnosti VAN Plus, s.r.o. Prešov na sumu 1.000.000,- Sk (33.193,92 EUR) bezúročne s dobou splatenia v určenej lehote do 01.11.2007, kde veriteľ v skutočnosti žiadal 2,5 % úrok mesačne v sume 62.500,- Sk (2.074,62 EUR) k 10. dňu v mesiaci, kde veriteľ v skutočnosti peniaze dlžníkovi neodovzdal, avšak pokračoval v splácaní žiadaného mesačného 2,5 % úroku,

- zmluva o pôžičke podpísaná dňa 04.08.2008 medzi A. B. ako veriteľom a D. G. F. ako dlžníkom na sumu 2.000.000,- Sk (66.387,83 EUR) bezúročne s dobou splatenia najneskôr do 31.12.2008, kde veriteľ v skutočnosti žiadal 2,5 % úrok mesačne v sume 62.500,- Sk (2.074,62 EUR) k 10. dňu v mesiaci, kde veriteľ v skutočnosti peniaze dlžníkovi neodovzdal, pričom ju A. B. opakovane pod hrozbou polámania rúk a nôh jej syna E. F. donútil podpísať zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, k bytu s príslušenstvom v I. K. J. L. M. X, ktorého je vlastníkom s D. E. F., podpísanú dňa 04.08.2008 medzi A. B. ako záložným veriteľom a D. G. F. ako záložcom, následne A. B. ako záložca podal návrh na zápis vkladu záložného práva na Správu Katastra Prešov, ktorý bol zapísaný pod číslom N./XX na LV č. XXXX, čím sa stal druhým záložným veriteľom s tým, že postúpením pohľadávky prvého záložného veriteľa – J. na neho sa takto stal záložným veriteľom popísaného bytu, teda D. E. F., D. G. F. a E. F. mu zaplatili od mesiaca október roku 1999 do 04.08.2008 v pravidelných jednorázových mesačných intervaloch po 75.000,- Sk (2.489,54 EUR) a od 01.03.2002 po 62.500,-Sk (2.074,62 EUR) celkovo 8.225.000,- Sk (273.019,98 EUR), z ktorej celkovej sumy pod vyššie uvedenou hrozbou násillia získal 5.725.000,- Sk (190.035,18 EUR), ku škode D. E. F., D. G. F. a E. F.. Proti uzneseniu vyšetrovateľa podal žalobca v zákonnej lehote sťažnosť, ktorá bola uznesením prokurátora Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zn. IV/1 GPt 194/10 - 8 zo dňa 02.07.2010 zamietnutá, pretože nebola dôvodná. Následne dňa 30.08.2010 podal žalobca Podnet na zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní zo dňa 26.08.2010. Listom zo dňa 24.09.2010 (doručeným dňa 04.10.2010) IV Pz 96/10-7 mu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, trestný odbor oznámila, že s poukazom na zistené skutočnosti jeho návrh na postup podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku nepokladá za dôvodný, o čom ho upovedomujú v súlade s ustanovením § 365 ods. 1 Trestného poriadku. Dňa 11.02.2011 bola prokurátorom Krajskej prokuratúry Prešov podaná na žalobcu obžaloba (sp.zn.: Kv 7/10-49 zo dňa 03.02.2011) pre obzvlášť závažný zločin vydieranie podľa § 189 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona. Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp.zn.: 5T/13/2011-1671 zo dňa 26.05.2014 bol žalobca oslobodený spod obžaloby prokurátora Krajskej prokuratúry Prešov pre skutok kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin vydieranie podľa § 189 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol žalobca stíhaný. Proti rozsudku Okresného súdu Prešov, sp.zn.: 5T/13/2011-1671 zo dňa 26.05.2014 podal odvolanie krajský prokurátor a poškodená D. G. F.. Následne Krajský súd v Prešove uznesením sp.zn.: 4To/39/14-1723 zo dňa 13.01.2015 o odvolaní krajského prokurátora a poškodenej D. G. F. proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 5T/13/11 zo dňa 26.05.2014 rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. b/, c/ Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu. Okresný súd Prešov rozsudok sp.zn.: 5T/13/2011 – 1872 zo dňa 05.06.2017 rozhodol tak, že žalobcu spod obžaloby prokurátora Krajskej prokuratúry Prešov pre skutok kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin vydieranie podľa § 189 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol žalobca stíhaný oslobodzuje. Proti tomuto rozsudku Okresného súdu Prešov sp.zn.: 5T/13/2011 – 1872 zo dňa 05.06.2017 opäť podali prokurátor krajskej

prokuratúry a poškodení D. G. F., D. E. F. a E. F. odvolanie, o ktorom Krajský súd v Prešove uznesením sp.zn.: 4To/25/17-1931 zo dňa 25.01.2018 rozhodol tak, že podľa § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie krajského prokurátora. Vzhľadom na vyššie uvedené trestné konanie a s tým spojenú škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím si žalobca uplatňuje nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v sume 7 000 EUR. Nemajetková ujma vznikla žalobcovi v dôsledku porušenia právnej povinnosti v inej než majetkovej sfére. So zreteľom na všetky skutkovo a právne relevantné okolnosti, za ktorých došlo k neoprávnenému zásahu a jeho negatívnym dôsledkom sa v rámci ochrany osobnosti domáha žalobca náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch ustálenej vo výške 7 000 EUR. Uplatňovanie nároku na priznanie finančnej satisfakcie - náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch odôvodňuje žalobca tým, že bola v značnej miere znížená jeho dôstojnosť a vážnosť v spoločnosti. Nemajetková ujma, ktorej sa žalobca domáha vyjadruje náhradu za utrpené pocity z toho, že na žalobcu v období 8 rokov spoločnosť hľadela ako na páchatela trestného činu. V akomkoľvek úradnom styku či bežnom živote bola každodenne znižovaná jeho dôstojnosť, musel znášať opovrhujúce nepríjemné pohľady a často krátko aj nevhodné poznámky na svoju adresu. Počas tohto obdobia sa u žalobcu nezriedka dostavili stavy nervozity a zúfalstva, za ktoré nesie zodpovednosť žalovaný. Posúdiac okolnosti dopadu na súkromný a rodinný život žalobcu vedie k záveru, že uplatnený nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch je dôvodný. Žalobca má za to, že intenzita ako aj okolnosti zásahu v danom prípade odôvodňujú priznanie finančného zadosťučinenia. Práve poukazom na intenzitu, rozsah ako aj na dĺžku trvania daného stavu považuje žalobca uplatnenie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vo výške 7 000 EUR za dostačujúce a primerané. V súvislosti s obhajobou v trestnom konaní na základe Vyčíslenia trov obhajoby zo dňa 17.08.2020 žalobca zaplatil obhajcovi JUDr. Martinovi Kirňakovi trovy obhajoby vo výške 3 705,36 EUR a obhajcovi JUDr. Ľubomírovi Kuchárovi (Kuchár Advokátska kancelária s.r.o.) sumu 3 000 EUR, z čoho tarifná odmena za vykonané právne úkony predstavuje podľa špecifikácie 2 270,14 EUR. Spolu teda obhajcovia vykonali v prospech žalobcu právne úkony v hodnote 5 975,50 EUR. Nakoľko náhrada škody zahŕňa aj náhradu účelne vynaložených trov konania, ktoré poškodenému vznikli v konaní, v ktorom došlo k nezákonnému rozhodnutiu, ak tieto trovy konania priamo súviseli s nezákonným rozhodnutím, uplatňuje si žalobca nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania vo výške 5 975,50 EUR. Žalobca si teda touto žalobou uplatňuje celkovo nárok vo výške 12 975,50 EUR. Žalovaný listom zo dňa 18.01.2021 (doručený dňa 25.01.2021) oznámil žalobcovi, že vo veci žalobcu z dôvodov uvedených v liste nie je preukázaný základný predpoklad pre uspokojenie jeho nároku na náhradu škody, a to vydanie nezákonného rozhodnutia. Na základe uvedeného žalovaný skonštatoval nesplnenie podmienok pre priznanie náhrady škody. Podľa Uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18.08.2010, sp.zn.: 4MCdo/15/2009 zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená. Ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal, a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. V Uznesení z 30.09.2014, sp.zn.: 8Cdo/53/2014 Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že nie je rozhodujúce, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa však štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup takých orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. Keďže v súvislosti s rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní poškodený vynakladá náklady na trovy svojej obhajoby, smerujúce k odstráneniu nežiaducich právnych následkov, štát zodpovedá aj za takto vzniknutú mu škodu. Trestné stíhanie predstavuje vážny zásah do osobnej slobody jednotlivca a vyvoláva negatívne dopady na jeho osobný život, zasahujú do súkromného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti, a preto sú spôsobilé okrem porušenia práva na osobnú slobodu garantovaného článkom 17 ods. 1 Ústavy SR obmedziť, či porušiť aj jeho právo na rešpektovanie a ochranu súkromného a rodinného života, dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti tak, ako to zaručuje článok 19 ods. 1 a 2 Ústavy SR.

Žalovaná s podanou žalobou nesúhlasila. Vo vyjadrení k podanej žalobe uviedla, že uznesenie o vznesení obvinenia nemožno v danom prípade automaticky považovať za nezákonné len z dôvodu, že v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu sa neskôr z rôznych dôvodov nepotvrdila (napr. rozhodnutie ÚS SR - II. ÚS 163/13); v danom prípade až v súdnom konaní sa ustálil skutkový a právny stav veci, ktorý súd vyhodnotil v prospech žalobcu. Samotné uznesenie o vznesení obvinenia ani úkony prípravného trestného konania nemohli byť nezákonné, ak súd (v trestnom konaní) prijal obžalobu a to bez ohľadu na konečné rozhodnutie súdu v trestnom konaní, pričom zdôrazňujeme, že aj v trestnom konaní vedenom na prvostupňovom súde, došlo v prvom štádiu

konania k uznaniu viny zo spáchania trestného činu. Najvyšší súd SR sp. zn 3Cdo/201/2007, uviedol: „Niektoré zásahy do osobnosti fyzickej osoby, i keď sa zdanlivo javia ako odporujúce objektívnemu právu, nemožno totiž považovať za neoprávnené vtedy, keď sú dané okolnosti vylučujúce neoprávnenosť zásahu. O neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby nejde napríklad vtedy, keď zasahujúcim je orgán štátu pri plnení jeho úloh vyplývajúcich zo zákona. Dochádza tu k stretu dvoch záujmov, pri ktorom sa individuálny záujem fyzickej osoby, do osobnosti ktorej sa zasahuje, dostáva do kolízie s vyšším (verejným) záujmom, ktorému sa priznáva prednosť. V dôsledku toho aj podľa názoru dovolacieho súdu nejde o neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vtedy, keď je proti nej v súlade so zákonnými podmienkami vznesené obvinenie z trestného činu a aj ďalšie úkony orgánov činných v trestnom konaní zasahujúce do práv tejto fyzickej osoby (§ 11 Občianskeho zákonníka) sú vykonávané v medziach zákona; na tom sa nič nemení ani v prípade, ak by neskôr prípadne aj došlo k zastaveniu trestného stíhania voči tejto fyzickej osobe alebo k jej prepusteniu z väzby alebo aj k oslobodeniu spod obžaloby.“ Trestné stíhanie voči žalobcovi bolo vedené legitímne. Podľa § 206 odsek 1 Trestného poriadku, ak je na podklade trestného oznámenia alebo zistených skutočností po začatí trestného stíhania dostatočne odôvodnený záver, že trestný čin spáchala určitá osoba, policajt bez meškania vydá uznesenie o vznesení obvinenia. Zákonodarca pre vznesenie obvinenia nevyžaduje takú mieru istoty, ktorú vyžaduje pre postavenie obvineného pred súd a už vôbec nie takú mieru istoty, ktorú vyžaduje pre uznanie viny obžalovaného súdom. Presvedčenie o dôvodnosti podozrenia nie je týmto totožné s presvedčením o vine, a preto k vzneseniu obvinenia stačí dostatočne zdôvodnená pravdepodobnosť, že určitá osoba spáchala trestný čin. Uznesenie o vznesení obvinenia nemožno považovať za nezákonné len z dôvodu, že obvinený nebol právoplatne odsúdený. V predmetnej trestnej veci je vzhľadom na skutkové okolnosti zrejmé, že zásady trestného konania boli dodržané, zistené okolnosti nasvedčovali tomu, že bol spáchaný trestný čin a že na podklade zistených skutočností je dostatočne odôvodnený záver, že tento čin bol spáchaný určitou osobou, pričom preukázanie viny obžalovanému je až vecou dokazovania pred súdom. Uznesenie o vznesení obvinenia podľa platného práva nepredpokladá istotu, že sa skutok stal, že je trestným činom s istotou, že ho skutočne spáchal podozrivý. Uznesenie o vznesení obvinenia preto nie je nezákonným len z dôvodu, že sa nepotvrdila v čase jeho vydania existujúca pravdepodobnosť o spáchaní trestného činu. Nemajetkovú ujmu nie len jej výšku ale samotnú podstatu nepovažuje za odôvodnenú a preukázanú objektívnymi skutočnosťami

Žalobca v replike uviedol, že tvrdenia žalovanej považuje na základe platnej súdnej judikatúry za prekonané. Podľa Uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18.08.2010, sp.zn.: 4MCdo/15/2009 „zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená. Ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal, a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté“. Podľa Uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 4 Cdo 183/2009 zo dňa 30.11.2009 súd dospel k záveru, že „zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu zodpovedá, aby každá majetková ujma spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu proti občanovi (fyzickej osobe) bola odčinená. Najvyšší súd Slovenskej republiky zároveň konštatoval, že systematickým a logickým extenzívnym výkladom dospel k záveru, že ak došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu od obžaloby, treba s prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté a nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Najvyšší súd Slovenskej republiky tiež v tejto súvislosti konštatoval, že rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia)trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania“. V Uznesení z 30.09.2014, sp.zn.: 8Cdo/53/2014 Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že „nie je rozhodujúce, ako orgány činné v trestnom konaní vyhodnotili pôvodné podozrenie, ale to, či sa ich podozrenie v trestnom konaní potvrdilo. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa však štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup takých orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv. Keďže v súvislosti s rozhodnutiami orgánov činných v trestnom konaní poškodený vynakladá náklady na trovy svojej obhajoby, smerujúce k odstráneniu nežiaducich právnych následkov, štát zodpovedá aj za takto vzniknutú mu škodu“. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR sp.zn.: 3Cdo/156/2017 zo dňa 09.11.2017 „Od publikovania judikátu R 37/2014 sa rozhodovacia prax najvyššieho súdu ustálila (nie je rozdielna) v tom, že vtedy, keď došlo k zastaveniu trestného stíhania alebo k oslobodeniu spod obžaloby (prejednávaný prípad), treba s

prihliadnutím na konkrétne okolnosti a dôvody vychádzať z toho, že občan čin nespáchal a že trestné stíhanie proti nemu nemalo byť začaté. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím trestného stíhania sa preto posudzuje ako nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím. Rozhodujúcim meradlom zákonnosti začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Trestné stíhanie predstavuje vážny zásah do osobnej slobody jednotlivca a vyvoláva negatívne dopady na jeho osobný život, zasahuje do rodinného, súkromného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti, a preto je spôsobilé okrem porušenia práva na osobnú slobodu garantovaného článkom 17 ods. 1 Ústavy SR obmedziť, či porušiť aj jeho právo na rešpektovanie a ochranu súkromného a rodinného života, dôstojnosti, osobnej cti a dobrej povesti tak, ako to zaručuje článok 19 ods. 1 a 2 Ústavy SR. Podľa uznesenia Najvyššieho súdu SR z 27. augusta 2019, sp. zn. 4Cdo/125/2019 „Každé trestné stíhanie negatívne ovplyvňuje spoločenský, pracovný a osobný život stíhaného, a to bez ohľadu na jeho výsledok, teda aj je spôsobilé bez ďalšieho vyvolať vznik nemajetkovej ujmy najmä v takom prípade, ak sa preukáže, že bolo od začiatku nezákonné; ide o zodpovednosť absolútne objektívnu a za výsledok trestného konania vo veci samej, čím je založená zodpovednosť štátu za škodu obvineného spôsobenú uznesením o vznesení obvinenia. Pri odškodňovaní nemajetkovej ujmy za nezákonné trestné stíhanie každej fyzickej osoby sudcom nesvedčí bagatelizovanie závažnosti ujmy priznávaním neprimerane nízkych, resp. žiadnych náhrad; také rozhodovanie treba považovať za obchádzanie zákona i jeho účelu a pôsobí mnohokrát veľmi cynicky, bez citu pre elementárnu spravodlivosť, alebo absencie postupu podľa pravidla, podľa ktorého „nerob druhému to, čo nechceš, aby robili tebe“. Za situácie, kedy žalobca nie je schopný presne určiť a preukázať výšku škody spôsobenú nezákonným rozhodnutím, pričom však preukáže a odôvodní, že mu taká škoda vznikla, nemôže odvolací súd rozhodnúť, že mu preto škoda nebude vôbec priznaná, alebo že medzi protiprávnym konaním žalovaného a vzniknutou škodou nie je príčinná súvislosť. V takejto situácii má určiť výšku vzniknutej škody podľa spravodlivého uváženia a jednotlivých okolností prípadu.“ V žalovanom prípade, ak by nedošlo k nezákonnému rozhodnutiu vyšetrovateľa PZ o začatí trestného stíhania voči žalobcovi, žalobca by neutrpel ujmu na osobnostných právach a nebolo by neprimerane zasiahnuté do súkromia a pracovného života žalobcu a nebol by nepriaznivo žalobca zasiahnutý v majetkovej sfére. V žalovanom prípade sú splnené všetky predpoklady vzniku zodpovednosti za vecnú škodu podľa zákona č. 514/2003 Z.z., a to: nezákonné rozhodnutie, vznik škody a príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci. Krajský súd v Bratislave sp.zn.: 6Co/589/2015 zo dňa 13.06.2016, uviedol: „Pokiaľ ide o nemajetkovú ujmu, súd prvého stupňa mal za to, že je nevyhnutné odčiniť ujmu vzniknutú žalobcovi aj priznaním náhrady nemajetkovej ujmy. Uviedol, že trestné konanie, v ktorom bolo vydané nezákonné rozhodnutie, sa viedlo dva roky a žalobca spolu so svojou rodinou počas tohto obdobia žili v strachu, ako toto konanie a konečné rozhodnutie ovplyvní ďalší život žalobcu. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy súd prvého stupňa ustálil na podklade skutočností zistených od žalobcu a z vylúču navrhnutých svedkov. Odvolací súd poukazuje na to, že každý, proti komu sa vedie trestné konanie, považuje sa podľa čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 40 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu. Rozhodovaniu súdu o vine predchádza vznesenie obvinenia a vedenie trestného stíhania. Ak skončilo trestné stíhanie právoplatným odsudzujúcim rozsudkom súdu, nepochybne bolo obvinenie vznesené dôvodne. V ostatných prípadoch bolo trestné stíhanie vedené proti osobe, ktorá sa za nevinnú nielen po celý čas považovala, ale nevinnou aj bola. Nevinný sa vnútorne ťažko vyrovnáva so vznesením obvinenia, a hrozbou trestu i vykonávaním úkonov trestného konania. Jeho prežívanie trestného stíhania je zvyrazňované neúspechom podávaných sťažností, trestné stíhanie vníma ako prejav arogancie moci. Za spôsobenú škodu očakáva náhradu a za nemajetkovú ujmu satisfakciu. Možno teda ustáliť, že v každom prípade vznesenia obvinenia, ak sa trestné stíhanie neskončilo právoplatným odsudzujúcim rozsudkom súdu, musí byť uznesenie o vznesení obvinenia považované za nezákonné rozhodnutie (bolo vznesené nevinnému), bez ohľadu na to, ako sa vec javila policajtom v čase vydania rozhodnutia. Rozhodujúce je, že nakoniec sa posúdenie veci policajtom ukázalo nesprávnym, pretože sa nepreukázalo, že obvinený skutok spáchal, že sa tento vôbec stal alebo je trestným činom. Štát musí byť potom povinný reparovať nevinnému všetky následky spôsobené trestným stíhaním a nahradiť mu nielen vzniknutú škodu, ale i nemajetkovú ujmu. Pre priznanie nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch súd musí mať preukázanú najmä skutočnosť, pre ktorú dospel k záveru, že zadostučinenie podľa ods. 1 ustanovenia § 17 zákona nie je postačujúce, predovšetkým z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov vzniknutých žalobcovi vzhľadom na jeho postavenie v rodine a spoločnosti. V prípade trestného konania, ktoré sa skončilo inak než právoplatným odsúdením, ujma môže vzniknúť i v dôsledku samotného vedenia trestného konania.“ Každé trestné konanie negatívne ovplyvňuje osobný život trestne stíhaného, na ktorého sa síce do okamihu právoplatnosti

meritórneho rozhodnutia prihlíada ako na nevinného, ale už samotný fakt trestného stíhania je záťažou pre každého obvineného. Samotné trestné stíhanie výrazne zasahuje do súkromného a osobného života jednotlivca, do jeho cti a dobrej povesti a to tým skôr, ak sa jedná o obvinenie nepravdivé, ktoré je potvrdené právoplatným oslobodzujúcim rozsudkom súdu. Trestné stíhanie žalobcu trvalo 7 rokov a 8 mesiacov. Žalobcovi hrozil trest odňatia slobody na 20 až 25 rokov až doživotie. Počas trestného stíhania sa žalobca oženil a narodili samu dve deti. Až do právoplatného oslobodenia (t. j. do roku 2018) žil žalobca v strachu a v strese nielen o svoju osobu, ale predovšetkým o svoju rodinu, ktorej sa trestné stíhanie nepochybne dotklo tiež, nakoľko žili vzhľadom na hroziacu výšku trestu v neustálom strachu. Náhrada nemajetkovej ujmy plní satisfakčnú funkciu, to znamená, že predstavuje satisfakciu za poškodenie občianskej cti, dôstojnosti a dobrého mena. Priznaním náhrady nemajetkovej ujmy je sledované jej vyváženie a zmiernenie nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Nezákonným vznesením obvinenia žalobcovi došlo k neprimeranému zásahu do jeho osobného, spoločenského, profesionálneho, rodinného života, ako aj do jej postavenia v spoločnosti. Uplatnená náhrada nemajetkovej ujmy predstavuje náhradu morálnej ujmy, t.j. ujmy na občianskej cti, ľudskej dôstojnosti, povesti, zníženia postavenia žalobcu v spoločnosti. Výška náhrady nemajetkovej ujmy sa v objektívnej rovine nedá vyčíslieť. Ide však o zodpovednosť štátu za nezákonný zásah do osobnostnej sféry nezákonným vznesením obvinenia. V danom prípade zásah do osobnostnej sféry žalobcu nebol legitímny a ani v súlade so zákonom, a preto žalobcovi patrí náhrada nemajetkovej ujmy. Pri určení rozsahu náhrady sa vychádza z toho, že výška nároku má byť primeraná okolnostiam dotknutej osoby, a že každý takýto nárok a osoba, ktorá uplatňuje nárok na súde je individuálne. V žalovanom prípade je potrebné vychádzať z pomerov u žalobcu v čase vznesenia obvinenia, priebeh celého trestného konania a zo života žalobcu po skončení trestného konania.

Žalovaná sa k replike nevyjadřila.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu a listinnými dôkazmi a to: Uznesením o začatí trestného stíhania na č.l. 11-13, Uznesením Generálnej prokuratúry o zamietnutí sťažnosti na č.l. 14-16, Návrhom na č.l. 17-19, Rozsudkom Okresného súdu Prešov na č.l. 20-35, Uznesením Krajského súdu v Prešove na č.l. 36-41, Rozsudkom Okresného súdu Prešov na č.l. 42-56, Uznesením Krajského súdu v Prešove na č.l. 57-64, Žiadosťou o predbežné prejednanie nároku na č.l. 65-67, Vyčíslením a uplatnením trov obhajoby na č.l. 68-70, Žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na č.l. 71-72, Vyjadrením žalovanej na č.l. 90-91, Replikou na č.l. 96-98 a zistil tento skutkový stav:

Uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru Prešov, Úrad justičnej a kriminálnej polície ČVS: KRP-60/OVK-PO-2009 zo dňa 24.05.2010, bolo proti žalobcovi začaté trestné stíhanie za obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona, lebo na podklade zistených skutočností bol dostatočne odôvodnený záver, že v mesiaci október roku 1999 v l. na ul. Košickej Štefan Opalák ako veriteľ a D. E. F., nar. XX.XX.XXXX ako dlžník uzatvorili zmluvu o pôžičke na sumu 2.500.000,- Sk (82.984,79 EUR) bezúročne bez uvedenia určitej doby splatnosti od podpisu zmluvy, pričom na základe ústneho dojednanja si v skutočnosti dohodli 3 % úrok mesačne v sume 75.000,- Sk (2.489,54 EUR) a od 01.03.2002 2,5 % úrok mesačne 62.500,- Sk (2.074,62 EUR), ďalej sa dohodli na splátkach k 10. dňu v mesiaci, kedy k pôžičke aj reálne došlo, ktorú dlžník splatil v celkovej sume 3.175.000,- Sk (105.390,69 EUR), čím bolo veriteľovi vyplatených o 675.000,- Sk (22.405,89 EUR) viac ku dňu 24.10.2002, na čo A. B. pod hrozbou násilia v nižšie rozvedenom období donútil podpísať fiktívne zmluvy o pôžičke D. G. F., nar. XX.XX.XXXX, D. E. F. a E. F., nar. XX.XX.XXXX s tým, aby mu z fiktívnych pôžičiek platili úroky, pričom im uviedol, že ak ich platiť nebudú zabezpečí cez svojich známych v H., I. G. J., ktorých popísal ako tvrdých chlapov, že títo poľámu ruky a nohy E. F., kde D. E. F. a D. G. F. v obave o zdravie a život syna E. F. a tento v obave o svoje zdravie a život mu naďalej vyplácali úroky z fiktívnych pôžičiek, ako aj zmenky a to konkrétne: zmluva o pôžičke podpísaná dňa 24.10.2002 medzi A. B. ako veriteľom a E. F. ako dlžníkom a konateľom spoločnosti S.A.B. Prešov, s.r.o. na sumu 2.500.000,- Sk (82.984,79 EUR) bezúročne bez uvedenia určitej doby splatnosti od podpisu zmluvy, pričom bol ústne veriteľom žiadany 2,5 % úrok mesačne v sume 62.500,- Sk (2.074,62 EUR) k 10. dňu v mesiaci, kde veriteľ v skutočnosti peniaze dlžníkovi neodovzdal, ale tento pôžičku splatil s tým, že k podpisu ďalšej zmluvy o pôžičke ku dňu 17.05.2006 bolo celkovo vyplatených veriteľovi 3.000.000,- Sk (99.581,75 EUR),

zmluva o pôžičke podpísaná dňa 17.05.2006 medzi A. B. ako veriteľom a Ing. Mariánom Sabolom ako dlžníkom na sumu 2.500.000,- Sk (82.984,79 EUR) bezúročne s dobou splatnosti v určenej do 25.10.2006, kde veriteľ žiadal 2,5 % úrok mesačne v sume 62.500,- Sk (2.074,62 EUR) k 10. dňu v mesiaci, kde veriteľ v skutočnosti peniaze dlžníkovi neodovzdal, ktorý však ku dňu 25.10.2006 veriteľovi zaplatil sumu 375.000,- Sk (12.447,72 EUR), kde k podpisu ďalšej zmluvy o pôžičke dňa 04.08.2008 bolo celkovo vyplatených veriteľovi 1.250.000,- Sk (41.492,39 EUR) a 800.000,- Sk (26.555,13 EUR) D. G. F. dňa 12.12.2006, teda celkovo bolo vyplatených veriteľovi 2.050.000,- Sk (68.047,53 EUR), zmenka vystavená dňa 09.12.2005 medzi A. B. ako veriteľom a E. F. ako dlžníkom a konateľom spoločnosti S.A.B. Prešov, s.r.o. na sumu 1.000.000,- Sk (33.193,92 EUR) s dobou splatenia do 13.12.2006, kde veriteľ v skutočnosti žiadal 2,5 % úrok mesačne v sume 62.500,- Sk (2.074,62 EUR) k 10. dňu v mesiaci, kde veriteľ v skutočnosti peniaze dlžníkovi neodovzdal, ktorý však pokračoval v splácaní žiadaného mesačného 2,5 % úroku, zmluva o pôžičke podpísaná dňa 02.01.2007 medzi A. B. ako veriteľom a E. F. ako dlžníkom a konateľom spoločnosti VAN Plus, s.r.o. Prešov na sumu 1.000.000,- Sk (33.193,92 EUR) bezúročne s dobou splatenia do 31.12.2007, kde veriteľ v skutočnosti žiadal 2,5 % úrok mesačne v sume 62.500,- Sk (2.074,62 EUR) k 10. dňu v mesiaci, kde veriteľ v skutočnosti peniaze dlžníkovi neodovzdal, avšak pokračoval v splácaní žiadaného mesačného 2,5 % úroku, zmluva o pôžičke podpísaná dňa 02.10.2007 medzi A. B. ako veriteľom a E. F. ako dlžníkom a konateľom spoločnosti VAN Plus, s.r.o. Prešov na sumu 1.000.000,- Sk (33.193,92 EUR) bezúročne s dobou splatenia v určenej lehote do 01.11.2007, kde veriteľ v skutočnosti žiadal 2,5 % úrok mesačne v sume 62.500,- Sk (2.074,62 EUR) k 10. dňu v mesiaci, kde veriteľ v skutočnosti peniaze dlžníkovi neodovzdal, avšak pokračoval v splácaní žiadaného mesačného 2,5 % úroku, zmluva o pôžičke podpísaná dňa 04.08.2008 medzi A. B. ako veriteľom a D. G. F. ako dlžníkom na sumu 2.000.000,- Sk (66.387,83 EUR) bezúročne s dobou splatenia najneskôr do 31.12.2008, kde veriteľ v skutočnosti žiadal 2,5 % úrok mesačne v sume 62.500,- Sk (2.074,62 EUR) k 10. dňu v mesiaci, kde veriteľ v skutočnosti peniaze dlžníkovi neodovzdal, pričom ju A. B. opakovane pod hrozbou polámania rúk a nôh jej syna E. F. donútil podpísať zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, k bytu s príslušenstvom v I. K. J. L. M. X, ktorého je vlastníkom s D. E. F., podpísanú dňa 04.08.2008 medzi A. B. ako záložným veriteľom a D. G. F. ako záložcom, následne A. B. ako záložca podal návrh na zápis vkladu záložného práva na Správu Katastra Prešov, ktorý bol zapísaný pod číslom N./XX na LV č. XXXX, čím sa stal druhým záložným veriteľom s tým, že postúpením pohľadávky prvého záložného veriteľa – J. na neho sa takto stal záložným veriteľom popísaného bytu, teda D. E. F., D. G. F. a E. F. mu zaplatili od mesiaca október roku 1999 do 04.08.2008 v pravidelných jednorázových mesačných intervaloch po 75.000,- Sk (2.489,54 EUR) a od 01.03.2002 po 62.500,-Sk (2.074,62 EUR) celkovo 8.225.000,- Sk (273.019,98 EUR), z ktorej celkovej sumy pod vyššie uvedenou hrozbou násillia získal 5.725.000,- Sk (190.035,18 EUR), ku škode D. E. F., D. G. F. a E. F..

Proti uzneseniu vyšetrovateľa podal žalobca v zákonnej lehote sťažnosť, ktorá bola uznesením prokurátora Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zn. IV/1 GPt 194/10 - 8 zo dňa 02.07.2010 zamietnutá, pretože nebola dôvodná.

Žalobca podal podnet na zrušenie právoplatného rozhodnutia v prípravnom konaní zo dňa 26.08.2010. Listom zo dňa 24.09.2010 (doručeným dňa 04.10.2010) IV Pz 96/10-7 mu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, trestný odbor oznámila, že s poukazom na zistené skutočnosti jeho návrh na postup podľa § 363 ods. 1 Trestného poriadku nepokladá za dôvodný, o čom ho upovedomujú v súlade s ustanovením § 365 ods. 1 Trestného poriadku.

Prokurátorom Krajskej prokuratúry Prešov bola podaná na žalobcu pre obzvlášť závažný zločin vydieranie podľa § 189 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona.

Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp.zn.: 5T/13/2011-1671 zo dňa 26.05.2014 bol žalobca oslobodený spod obžaloby prokurátora Krajskej prokuratúry Prešov pre skutok kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin vydieranie podľa § 189 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol žalobca stíhaný.

Proti rozsudku Okresného súdu Prešov, sp.zn.: 5T/13/2011-1671 zo dňa 26.05.2014 podal odvolanie krajský prokurátor a poškodená D. G. F..

Krajský súd v Prešove uznesením sp.zn.: 4To/39/14-1723 zo dňa 13.01.2015 o odvolaní krajského prokurátora a poškodenej D. G. F. proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 5T/13/11 zo dňa 26.05.2014 rozhodol tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. b/, c/ Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu.

Okresný súd Prešov rozsudok sp.zn.: 5T/13/2011 – 1872 zo dňa 05.06.2017 rozhodol tak, že žalobcu spod obžaloby prokurátora Krajskej prokuratúry Prešov pre skutok kvalifikovaný ako obzvlášť závažný zločin vydieranie podľa § 189 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona, pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol žalobca stíhaný oslobodzuje.

Proti tomuto rozsudku Okresného súdu Prešov sp.zn.: 5T/13/2011 – 1872 zo dňa 05.06.2017 opäť podali prokurátor krajskej prokuratúry a poškodení D. G. F., D. E. F. a E. F. odvolanie, o ktorom Krajský súd v Prešov uznesením sp.zn.: 4To/25/17-1931 zo dňa 25.01.2018 rozhodol tak, že podľa § 319 Trestného poriadku zamietol odvolanie krajského prokurátora.

Žalobca pred podaním žaloby požiadal žalovanú, zastúpenú generálnou prokuratúrou SR, o náhradu škody v rámci predbežného prerokovania nároku podľa zákona č. 514/2003 Z.z., a to písomným podaním zo dňa 20.08.2020.

Generálna prokuratúra SR, listom zo dňa 18.01.2021, žiadosť žalobcu o náhradu škody odmietla.

Obhajca žalobcu vykonal nasledovné úkony:

03.06.2010 - Prevzatie a príprava obhajoby – 120,23 eura + 7,21 eura rež. paušál

03.06.2010 – písomné podanie vo veci samej – 120,23 eura + 7,21 eura rež. paušál

26.08.2010 – písomné podanie vo veci samej – 120,23 eura + 7,21 eura rež. paušál

09.11.2010 – účasť pri vyšetrovacích úkonoch – 2 úkony – 240,46 eura + 14,42 eura rež. paušál

11.11.2010 – účasť pri vyšetrovacích úkonoch– 120,23 eura + 7,21 eura rež. paušál;

16.11.2010 – účasť pri vyšetrovacích úkonoch– 120,23 eura + 7,21 eura rež. paušál;

10.02.2012 – účasť na konaní pred súdom – 1 - 31,79 eura + 7,63 eura rež.paušál

14.06.2012 – účasť na konaní pred súdom – 3 úkony – 381,48 eura + 22,89 eura rež.paušál

16.08.2012 – účasť na konaní pred súdom – 2 úkony – 254,32 eura + 15,26 eura rež.paušál

05.10.2012 – účasť na konaní pred súdom – 2 úkony – 254,32 eura + 15,26 eura rež.paušál

14.12.2012 – účasť na konaní pred súdom – 127,16 eura + 7,63 eura rež.paušál

15.02.2013 – účasť na konaní pred súdom – 2 úkony – 260,32 eura + 15,62 eura rež.paušál

24.04.2013 - Prevzatie a príprava obhajoby – 130,16 eura + 7,81 eura rež. paušál

14.06.2013 – účasť na konaní pred súdom – 1 - 32,54 eura + 7,81 eura rež.paušál

19.08.2013 – porada s klientom 1/3 – 38,63 eura + 7,81 eura rež.paušál

21.08.2013 – písomné podanie vo veci samej – 115,90 eura + 7,81 eura rež. paušál

26.09.2013 – účasť na konaní pred súdom – 1 - 28,97 eura + 7,81 eura rež.paušál

23.10.2013 – písomné podanie vo veci samej – 115,90 eura + 7,81 eura rež. paušál

21.11.2013 – účasť na konaní pred súdom – 1 - 28,97 eura + 7,81 eura rež.paušál

06.02.2014 – účasť na konaní pred súdom – 1 - 30,05 eura + 8,04 eura rež.paušál

07.03.2014 – písomné podanie vo veci samej – 120,23 eura + 8,04 eura rež. paušál

25.03.2014 – porada s klientom 2/3 – 80,15 eura + 8,04 eura rež.paušál

27.03.2014 – účasť na konaní pred súdom – 120,23 eura + 8,04 eura rež.paušál

22.05.2014 – porada s klientom 2/3 – 80,15 eura + 8,04 eura rež.paušál

23.05.2014 – účasť na konaní pred súdom – 120,23 eura + 8,04 eura rež.paušál
26.05.2014 – účasť na konaní pred súdom – 1 - 30,05 eura + 8,04 eura rež.paušál
18.11.2015 – porada s klientom 1/3 – 41,16 eura + 8,04 eura rež.paušál
20.11.2015 – účasť na konaní pred súdom – 1 - 30,05 eura + 8,58 eura rež.paušál
13.01.2016 – porada s klientom 2/3 – 84,77 eura + 8,58 eura rež.paušál
15.01.2016 – účasť na konaní pred súdom – 127,16 eura + 8,58 eura rež.paušál
19.04.2016 – porada s klientom 1/3 – 42,38 eura + 8,58 eura rež.paušál
21.04.2016 – účasť na konaní pred súdom – 127,16 eura + 8,58 eura rež.paušál
01.11.2016 – porada s klientom 2/3 – 84,77 eura + 8,58 eura rež.paušál
03.11.2016 – účasť na konaní pred súdom – 127,16 eura + 8,58 eura rež.paušál
20.03.2017 – porada s klientom 2/3 – 86,77 eura + 8,84 eura rež.paušál
23.03.2017 – účasť na konaní pred súdom – 130,16 eura + 8,84 eura rež.paušál
31.05.2017 – porada s klientom 2/3 – 86,77 eura + 8,84 eura rež.paušál
01.06.2017 – účasť na konaní pred súdom – 2 úkony – 130,16 eura + 8,84 eura rež.paušál
18.01.2018 – porada s klientom 2/3 – 89,33 eura + 9,21 eura rež.paušál
23.01.2018 – písomné podanie vo veci samej – 134,- eur + 9,21 eura rež. paušál
25.01.2018 – účasť na konaní pred súdom – 134,- eur + 9,21 eura rež.paušál

Žalobca pri svojom výsluchu uviedol, že k trestnému stíhaniu došlo v dôsledku obchodných vzťahov, ktoré mal s rodinou F.. Títo si vymysleli, že sa im vyhrážal, ich vydieral. Trestné stíhanie trvalo osem rokov. Spočiatku to pokladal za zlý vtip, avšak musel žiť s pocitom, že mu hrozí 20 až 25 rokov, resp. doživotie. Rok pred začatím trestného stíhania plánovali s vtedajšou priateľkou manželstvo. Mal vážne obavy z toho, či kvôli trestnému stíhaniu má ísť do tohto manželstva. Čelil nepríjemným otázkam, nakoľko mu hrozil rovnaký trest ako M. a z tohto dôvodu chodiť do spoločnosti mu bolo nepríjemné. Nepúšťal som sa do dlhodobějších projektov, nakoľko mohlo sa stať, žeby išiel do výkonu trestu. Zo začiatku si to nepripúšťal, až v momente, keď sa to dostalo na súd. Dodnes mu nie je jasné ako som mohol byť trestne stíhaný pre výpovede podvodníkov.

Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

Podľa § 3 ods. 1, ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“), štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo nesprávnym úradným postupom. Zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

Podľa § 4 ods. 1 písm. f) zákona č. 514/2003 Z. z., vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Generálna prokuratúra Slovenskej republiky, ak škodu spôsobil štátny orgán podľa osobitného predpisu⁴⁾ v občianskom súdnom konaní, v trestnom konaní alebo správnom konaní.

Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z., nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len „žiadosť“) s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1,4 zákona č. 514/2003 Z. z., zo žiadosti musí byť zrejmé, kto náhradu škody žiada, ktorej veci sa týka, titul, z ktorého sa nároku na náhradu škody domáha, akým spôsobom škoda vznikla a čoho sa poškodený domáha. V žiadosti a pri uplatnení nároku na náhradu škody na súde je poškodený povinný uviesť požadovanú výšku náhrady škody a označiť orgán verejnej moci, ktorý mu škodu spôsobil. Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

Podľa § 17 ods. 1,2,3,4 zákona č. 514/2003 Z. z., uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,

závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.
Výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu.8a)

Podľa § 25 zákona č. 514/2003 Z. z., ak § 26 neustanovuje inak, právne vzťahy vrátane predbežného prerokovania nároku podľa tohto zákona sa spravujú Občianskym zákonníkom.

Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods.1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky2) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Vykonaným dokazovaním hodnotiac dôkazy jednotlivo i vo vzájomnej súvislosti súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná.

Z vykonaného dokazovania súd zistil skutkový stav zhodný s tým, ako ho v podanej žalobe uviedol žalobca. Genéza trestného konania, ktoré bolo vedené proti žalobcovi bola v konaní preukázaná a v konaní bola nesporná.

Žalobca si podanou žalobou uplatnil proti žalovanej nárok na náhradu škody z právneho dôvodu zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím v trestnom konaní. Zodpovednosť štátu za škodu, ktorá vznikla v dôsledku nezákonného rozhodnutia v trestnom konaní je svojou povahou občianskoprávny vzťah. Vyššie citovaný zákon o zodpovednosti za škodu je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku zákonom špeciálnym, a preto ak tento špeciálny zákon nemá vlastnú úpravu, právne vzťahy sa riadia Občianskym zákonníkom. Nárok na náhradu škody je potrebné vždy vopred prerokovať, a ak predbežné prerokovanie nevedie k uspokojeniu nároku, poškodený má právo obrátiť sa so svojim nárokom na súd. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu je objektívnou zodpovednosťou /bez ohľadu na zavinenie/, ktorej sa nie je množné zbaviť, a ktorá je založená na súčasnom splnení troch podmienok, a to porušenie právnej povinnosti /nezákonnosť/, vznik škody a príčinná súvislosť medzi vydaním nezákonného rozhodnutia a vznikom škody.

Predmetom konania bol nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré neskončilo právoplatným odsúdením, pričom súd vychádzal z predpokladu, že ak sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, čo sa prejavilo buď zastavením trestného stíhania, postúpením veci na prejednanie priestupku alebo oslobodením obvineného spod obžaloby, má to rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania pre nezákonnosť. Akceptácia názoru, že zodpovednosť štátu za škodu by bola daná iba v prípade zrušenia uznesenia o začatí trestného stíhania pre nezákonnosť, by bola výkladom formalistickým, reštriktívnym a ústavne nekonformným, nakoľko už samotné trestné stíhanie je spôsobilé vyvolávať vznik majetkovej škody i nemateriálnej ujmy. Ten, proti komu bolo trestné stíhanie zastavené alebo ten, kto bol spod obžaloby oslobodený, má pri splnení ďalších predpokladov zásadne právo na náhradu škody spôsobenej uznesením o vznesení obvinenia

Žalovaná zastúpená Generálnou prokuratúrou SR je pasívne legitimovaná v spore podľa § 9 ods. 1 zákona, pretože predmetná škoda bola spôsobená v trestnom konaní a je v príčinnej súvislosti s uznesením vyšetrovateľa Krajského riaditeľstva Policajného zboru Prešov, Úrad justičnej a kriminálnej polície ČVS: KRP-60/OVK-PO-2009 zo dňa 24.05.2010, bolo proti žalobcovi začaté trestné stíhanie za obzvlášť závažný zločin vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 4 písm. b) Trestného zákona.

Uznesenie o vznesení obvinenia je uznesením predbežnej povahy, reflektuje na dosiahnutý zákonom predvídaný stupeň pravdepodobnosti spáchania trestného činu určitou osobou. Uvedené rozhodnutie je rozhodnutím, ktoré výrazne zasahuje do súkromného, pracovného a spoločenského života obvineného, preto obvinený musí mať nárok na náhradu materiálnej ujmy spôsobenej mu trestným stíhaním, ktoré nevedlo k právoplatnému odsúdeniu. Nezákonnosť uznesenia o vznesení obvinenia sa odvodzuje zo skutočnosti, že obvinenie nebolo preukázané, aj keď samotné uznesenie o vznesení obvinenia mohlo byť z hľadiska trestného konania aktom zákonným.

Zmyslom právnej úpravy zodpovednosti štátu za škodu je, aby každá majetková ujma, spôsobená nesprávnym či nezákonným zásahom štátu proti občanovi /fyzickej osobe/, bola nahradená. Systematickým a logickým /extenzívnym/ výkladom je nevyhnutné dospieť k záveru, že rozhodnutie o oslobodení spod obžaloby má rovnaké dôsledky ako zrušenie obvinenia pre nezákonnosť, ak k nemu došlo preto, že predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným sa nepotvrdil. Pri takomto výsledku trestného stíhania je potrebné vychádzať z toho, že občan čin nespáchal, a že teda nemalo byť proti nemu vznesené obvinenie. Neposudzuje sa pritom správnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, rozhodujúci je výsledok trestného stíhania. Nie je namieste lipnúť na formálnom zrušení /zмене/ nezákonného rozhodnutia, ale splnenie tejto podmienky treba vykladať extenzívne. Reštriktívny výklad zákona by bol v rozpore so zmyslom a účelom tohto právneho predpisu a v rozpore so všeobecným princípom spravodlivosti.

A., ktorá vznikla žalobcovi spočíva vo vzniku trov obhajoby v trestnom konaní po vznesení obvinenia. V konaní nebolo sporné, že obhajca žalobcu úkony v trestnom konaní riadne vykonal, žalovaná tieto úkony nespochybnila a tieto boli vyčíslené v súlade s advokátskou tarifou. Žalobcovi by nevznikli náklady na trovy obhajoby, pokiaľ by proti nemu nebolo vznesené obvinenie. Vzniknutá škoda je teda v priamej príčinnej súvislosti so vznesením obvinenia voči žalobcovi. Vzhľadom na uvedené súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 5.975,50 eura.

Súd mal za preukázané, že žalobca splnil zákonom požadovanú podmienku a pred podaním žaloby požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie nároku žiadosťou. Listom zo dňa 18.01.2021 bolo žalobcovi oznámené, že uplatnený nárok nebude uspokojený. Predmetný list mal byť žalobcovi doručený dňa 25.01.2021 (nebolo sporné), nasledujúci deň sa žalovaná dostala, pokiaľ ide o náhradu škody, do omeškania, a preto súd priznal žalobcovi zákonný úrok z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 5.975,50 eura od 26.01.2021 do zaplatenia.

Žalobca okrem náhrady škody požadoval aj nemajetkovú ujmu vo výške 7.000,- eur.

Ako vyplýva z ust. § 17 zákona č. 514/2003 Z. z., priznanie nemajetkovej ujmy prichádza do úvahy pri konštatovaní porušenia práva (nezákonného rozhodnutia / nesprávneho úradného postupu), ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením pre poškodeného, pričom zásah tejto intenzity musí žalobca preukázať. Nemajetková ujma má byť určitou náhradou za protiprávny stav, ktorý spôsobil nenapraviteľnú ujmu v nemajetkovej sfére dotknutej osoby. Jej výšku určuje súd úvahou s prihliadnutím na závažnosť spôsobenej ujmy, vychádzajúc predovšetkým z kritérií uvedených v ust. § 17 ods.3 zákona č. 514/2003 Z.z.

Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že u žalobcu nie je dostatočným zadosťučinením len konštatovanie porušenia práva, pretože došlo k závažnému následkom v jeho živote. Na rozhodovanie o výške nemajetkovej ujmy mala vplyv skutočnosť, že žalobca bol trestným stíhaním voči jeho osobe poškodený po dobu takmer 8 rokov, čo je neúmerne dlhá doba. Súd pri výške prihliadol aj na to, že žalobcovi hrozil trest odňatia slobody na 20 až 25 rokov až doživotie, čo nepochybne v ňom vzbudzovalo strach a stres. Na strane druhej súd prihliadol na skutočnosť, že počas trestného stíhania osobná sloboda žalobcu nebola obmedzená. Dopad trestného stíhania nenarušil jeho vzťahy s vtedajšou priateľkou, s ktorou sa počas trestného stíhania oženil.

Súd prihliadol aj na rozhodovacia činnosť iných súdov v obdobných veciach náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci - uznesenia o vznesení obvinenia (v prípadoch oslobodenia žalobcov spod obžaloby), kde sa sumy priznávaných náhrad nemajetkovej ujmy pohybovali v rozmedzí od 2.000,- eur až 11.000,- eur.

rozsudok Okresného súdu Lučenec sp.zn. 5C/161/2013 z 30.1.2015, ktorým bola priznaná nemajetková ujma žalobcovi vo výške 6.000,- eur za trestné stíhanie v trvaní 6 rokov, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 14Co/433/2015 z 23.8.2016,

rozsudok Okresného súdu Lučenec sp.zn. 6C/131/2014 z 9.12.2015, ktorým bola priznaná nemajetková ujma žalobcovi vo výške 4.800,- eur za trestné stíhanie v trvaní 6 rokov, potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 16Co/63/2016 z 20.10.2016,

rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota sp.zn. 8C/144/2009 z 8.2.2011, ktorým bola priznaná nemajetková ujma žalobcovi vo výške 2.000,- eur za trestné stíhanie v trvaní 3 rokov,

rozsudok Okresného súdu Košice okolie sp.zn. 11C/229/2010 z 3.11.2015, ktorým bola priznaná nemajetková ujma žalobcovi vo výške 11.063,13 eur za trestné stíhanie v trvaní 2 rokov, avšak bolo prihliadnuté na 140 dní, ktoré strávil žalobca vo väzbe ako aj na skutočnosť, že aj napriek oslobodeniu jeho blízki príbuzní na neho naďalej hľadeli ako keby trestný čin znásilnenia spáchal. Uvedené rozhodnutie bolo potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 3Co/175/2016 z 20.4.2017,

rozsudok Okresného súdu Rimavská Sobota sp.zn. 8C/227/2015, ktorým bola priznaná nemajetková ujma žalobcovi vo výške 8.500,- eur za trestné stíhanie v trvaní 5 rokov za prečin usmrtenia, ktorého sa mal dopustiť lekár v rámci výkonu svojho povolania tým, že zvolil nesprávnu liečbu pacienta, ktorá mu spôsobila smrť. Tento lekár následne z dôvodu poškodenia dobrého mena opustil svoje zamestnanie. Rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 16Co/104/2016 z 9.3.2017,

rozsudok Okresného súdu Košice II sp.zn. 37C/31/2014 z 11.7.2016, ktorým bola priznaná nemajetková ujma žalobcovi vo výške 5.000,- eur za trestné stíhanie v trvaní viac ako 3 rokov pre trestný čin zneužitia právomoci verejného činiteľa, pre ktorý bol aj prepustený zo služobného pomeru, potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 6Co/322/2016 z 28.3.2017.

rozsudok Okresného súdu Prešov zo dňa 14.08.2020, sp. zn. 20C/43/2018, ktorým bola priznaná nemajetková ujma žalobcovi vo výške 5.000,- eur za trestné stíhanie v trvaní viac ako 17 rokov pre trestný čin sprenevery podľa § 248 ods. 1, ods. 4 písm. a), ods. 5 Tr. zákona účinného do 31.12.2005, potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp.zn. 14Co/1/2021 z 06.05.2021.

Vychádzajúc z princípu právnej istoty a rozhodovacej praxe súdov v obdobných veciach vo vzťahu k priznávaniu náhrady nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím podľa § 6 zákona č. 514/2003 Z.z, súd považoval žalobcom uplatnené sumu 7.000,- eur, s prihliadnutím na dĺžku trvania trestného stíhania a hroziaci trest, za primeranú a zodpovedajúcu všeobecnej predstave spravodlivosti.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP, podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobca bol úspešný v celom rozsahu, a preto súd priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).